

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
Факультет менеджменту, фінансів та маркетингу
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ФМФМ

Максим ЖИТАР

«08» _____ 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан ФТЛ

Дмитро ШЕВЧУК

«10» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Мікроекономіка»

Освітньо-професійна програми: Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Логістика

Галузь знань:

D «Бізнес, адміністрування та право»

Спеціальність:

D3 «Менеджмент»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна:	1	120/4	32	32	-	56	1 дз. – 1 с.	-	екзамен 1 с.
Заочна:	1	120/4	6	6	-	108	1 к. – 1 с.	-	екзамен 1 с.

Індекс: РБ-6-D3-1/25-2.1.3; РБ-6-D3-2/25-2.1.3; РБ-7-D3-3/25-2.1.3.

Індекс: РБ-6-D3-1з/25-2.1.3; РБ-6-D3-2з/25-2.1.3; РБ-7-D3-3з/25-2.1.3.

КАІ РП 11.07-01-2026

Р.В. 26

Робочу програму навчальної дисципліни «Мікроекономіка» розроблено на основі освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Логістика», навчальних та робочих навчальних планів №НБ-6-D3-1/25, №НБ-6-D3-2/25, №НБ-7-D3-3/25, №РБ-6-D3-1/25, №РБ-6-D3-1з/25, №РБ-6-D3-2/25, №РБ-6-D3-2з/25, №РБ-7-D3-3/25, №РБ-7-D3-3з/25 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю D3 «Менеджмент» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри менеджменту, доцент

О.Г. Бакланова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 «Менеджмент» – кафедри менеджменту, протокол № 2 від «2» 02 2026 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент
організацій і адміністрування (за видами
економічної діяльності)»

Олена ПАЛИВОДА

Гарант освітньо-професійної програми
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Олександр НАУМОВ

Завідувач кафедри менеджменту

Оксана КИРИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Логістика», спеціальності D3 «Менеджмент» – кафедри логістики, протокол № 2 від «02» 02 2026 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Логістика»

Лариса ІВАНЕНКО

Завідувач кафедри логістики

Яна КОРНІЙКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету менеджменту, фінансів та маркетингу, протокол № 6 від «02» 02 2026 р.

Голова НМРР

Оксана ПОПОВИЧ

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 3 з 15	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	8
2.4. Домашнє завдання	9
2.5. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН)	9
2.6. Перелік питань для підготовки до екзамену	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 4 з 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Мікроекономіка» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни» та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця з менеджменту.

Метою викладання дисципліни є формування системи знань про ринкові механізми, поведінку споживачів, функціонування фірм в різних ринкових структурах, формування навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу при вивченні наступних дисциплін та у професійній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- дослідження теорій мікроекономічного аналізу;
- засвоєння інструментарію мікроекономічних досліджень;
- розуміння сутності ринкової економіки та основних ринкових елементів;
- аналіз економічної поведінки суб'єктів мікроекономічних досліджень;
- ознайомлення з основними мікроекономічними моделями.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має досягти таких **результатів навчання**:

для освітньо-професійних програм «Менеджмент організації і адміністрування (за видами економічної діяльності)», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

для освітньо-професійної програми «Логістика»:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 5 з 15	

ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

1.3. Компетентності, які навчальна дисципліна дає можливість здобути (в сукупності з іншими освітніми компонентами).

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**:

для освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)»:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 13. Розуміти принципи і норми права

ФК 19. Здатність дотримуватись системи загальнолюдських цінностей у взаємовідносинах між керівниками та найманими працівниками.

для освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 13. Розуміти принципи і норми права

ФК 19. Здатність дотримуватись системи загальнолюдських цінностей у взаємовідносинах між керівниками та найманими працівниками.

ФК 21. Уміння активізувати трудову діяльність персоналу підприємства, доцільно застосовувати інструменти мотивації щодо активізації трудової діяльності персоналу підприємства – суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

для освітньо-професійної програми «Логістика»:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 6 з 15	

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Мікроекономіка» базується на знаннях таких дисциплін як «Вища та прикладна математика», «Академічні навички професійного навчання», та є базою для вивчення таких дисциплін як: «Макроекономіка», «Основи управління», «Менеджмент», «Організація підприємницької діяльності», «Основи міжнародного підприємництва», «Методи та моделі прийняття рішень в ЗЕД» тощо.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: навчального модуля № 1 «Поведінка мікроекономічних суб'єктів» та навчального модуля № 2 «Аналіз ринкових структур», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля.

Модуль № 1 «Поведінка мікроекономічних суб'єктів»

Інтегровані вимоги модуля № 1: знати основні функції мікроекономіки, інструментарій мікроекономічного аналізу, функції ринку та характеристики ринкових структур, дію ринкових механізмів та встановлення ринкової рівноваги, теорію еластичності, теорії поведінки споживача, мікроекономічну модель фірми, розуміти концепцію бухгалтерського та економічного прибутку, теорію виробництва та витрат фірми, знати структуру витрат та розуміти їх динаміку.

Тема 1. Мікроекономіка як наука.

Місце мікроекономіки в системі економічних наук. Предмет та об'єкт дослідження мікроекономічної теорії. Функції мікроекономіки. Етапи розвитку мікроекономічної науки. Основні економічні суб'єкти. Обмеженість ресурсів і проблема вибору. Економічна ефективність. Основні поняття та інструментарій мікроекономічного аналізу. Мікросистема та її основні характеристики.

Тема 2. Ринок та його механізми. Ринкова рівновага

Ринок, його види та функції. Кругообіг продуктів, ресурсів, доходів. Ринкова інфраструктура. Ринкова кон'юнктура. Ринкові механізми: попит, пропозиція. Функція попиту. Цінові та нецінові чинники попиту. Функція пропозиції. Цінові та нецінові чинники пропозиції. Моделі економічної рівноваги. Зміни ринкової рівноваги та її параметрів. Вплив держави на ринкову рівновагу. Дефіцити та надлишки.

Тема 3. Еластичність і пристосування ринку.

Поняття еластичності, її види та показники. Цінова еластичність попиту, види та фактори, що її визначають. Форми цінової еластичності попиту, їх графічний аналіз. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту. Цінова еластичність пропозиції. Форми

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 7 з 15	

цінової еластичності пропозиції та їх графічний аналіз. Практичне застосування теорії еластичності.

Тема 4. Теорія поведінки споживача (кардиналістська та ординалістська моделі).

Методологія маржиналізму та її застосування в мікроекономічному аналізі. Принцип раціональності. Кардиналістський (кількісний) підхід до аналізу поведінки споживача, корисності і попиту. Гранична та сукупна корисність. Функція корисності. Перший та другий закони Госсена. Оптимізація вибору споживача на основі кардиналістського підходу.

Ординалістська концепція корисності. Аксиоми ординалістської концепції. Крива байдужості та її властивості. Карта кривих байдужості. Криві байдужості для незвичайних уподобань. Гранична норма заміщення. Бюджетне обмеження споживача. Вплив ціни та доходу на лінію бюджетного обмеження. Оптимізація вибору споживача на основі ординалістського підходу.

Тема 5. Фірма як мікроекономічний суб'єкт.

Фірма як мікроекономічний суб'єкт, її функції. Види фірм за розміром та формою власності. Організаційно-господарські форми фірми. Бухгалтерський та економічний підходи до аналізу діяльності фірми. Зовнішні (явні) та внутрішні (неявні) витрати. Економічні витрати. Бухгалтерський та економічний прибуток. Концепція нормального прибутку.

Тема 6. Теорія виробництва. Коротко- та довгострокова виробнича функція

Теорія виробництва. Поняття виробничої функції. Короткострокова виробнича функція та продуктивність змінного ресурсу. Граничний, середній та загальний продукт. Закон спадної градиєнтної продуктивності. Виробнича функція з двома змінними факторами. Продуктивність ресурсів. Вибір ефективної технології. Вибір економічно ефективного способу виробництва. Ізокванта, її властивості. Карта ізоквант. Гранична норма технологічної заміни. Мінімізація сукупних витрат для заданого обсягу. Ізокоста. Рівновага виробника. Траєкторія розвитку фірми.

Тема 7. Теорія витрат виробництва

Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Постійні, змінні, загальні, середні та граничні витрати. Вплив закону спадної граничної продуктивності та динаміку граничних та середніх витрат. Концепція мінімальних витрат. Витрати виробництва у довгостроковому періоді. Позитивний, постійний та негативний ефекти масштабу виробництва. Мініміально ефективний та максимально ефективний розмір фірми.

Модуль № 2 «Аналіз ринкових структур»

Інтегровані вимоги модуля № 2: знати особливості функціонування фірм в умовах досконалої та недосконалої конкуренції, динаміку загального, середнього та граничного доходу, знати принцип максимізації прибутку фірми, вміти знаходити оптимальний обсяг виробництва та визначати прибутковість фірми, знати моделі поведінки олігополій, вміти визначати ступінь монополізації ринку, знати особливості ресурсних ринків, характер попиту на ресурс та розуміти механізм вставлення ціни ресурсу, знати принципи загальної ринкової рівноваги та обмеженості ринку.

Тема 2.1. Поведінка фірми в умовах досконалої конкуренції.

Фірма на конкурентному ринку. Короткострокові моделі максимізації прибутку конкурентною фірмою (TR та TC; MR та MC). Загальне правило максимізації прибутку та вибору оптимального обсягу випуску. Реакція конкурентної фірми на зміну ціни (умови збиткового

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 8 з 15	

функціонування та закриття конкурентної фірми). Загранична, гранична та догранична фірми. Точка безбитковості фірми (нульовий економічний прибуток).

Тема 2.2. Аналіз поведінки чистої монополії.

Монополія і конкуренція. Монопольна влада та її ознаки. Попит та граничний дохід чистої монополії. Особливості пропозиції на ринку чистої монополії. Рівновага на монопольному ринку. Максимізація прибутку і цінова стратегія монополії. Показники монопольної влади. Концепція Х-неефективності. Цінова дискримінація I, II та III ступеню. Суспільні втрати від діяльності монополії. Антимонопольна політика держави.

Тема 2.3. Теорії ринків недосконалої конкуренції (монополістична конкуренція, олігополія)

Особливості ринку монополістичної конкуренції. Поведінка фірми на ринку монополістичної конкуренції. Моделі рівноваги монополістичного конкурента. Роль диференціації продукту і реклами як інструментів нецінової конкуренції.

Олігополія, її риси і причини виникнення. Моделі олігополістичної поведінки: картель, ламана крива попиту, «витрати +», цінове лідерство. Моделі Курно, Бертрана, Штакельберга. Теорія ігор як інструмент аналізу олігополії. «Ділема ув'язнених». Рівновага за Нешем.

Тема 2.4. Ринки факторів виробництва

Види та характеристика ресурсних ринків. Похідний характер попиту на ресурс. Рівновага та ціноутворення на факторних ринках. Попит та пропозиція праці. Особливості індивідуальної пропозиції праці. Встановлення конкурентної заробітної плати. Добровільне безробіття. Монопсонія на ринку праці, її наслідки. Ринок капіталу та позичковий відсоток. Пропозиція і попит на капітал. Види цінних паперів. Дивіденд та курс акцій. Ринок землі та земельна рента. Попит на землі різної якості та різного призначення. Абсолютна та диференційна рента. Абсолютно нееластична пропозиція землі. Ціна землі.

Тема 2.5. Загальна економічна рівновага. Неспроможності ринку та держави.

Принципи загальної економічної рівноваги. Закон Вальраса. Порушення загальної рівноваги та його наслідки. Пристосування в короткому та тривалому періодах. Умови ефективності загальної рівноваги. Провали ринку та неспроможності держави. Асиметричність інформації. «Ринок лимонів». Зовнішні ефекти та їх інтерналізація. Суспільні блага. Нерівномірний розподіл доходів. Крива Лоренца та індекс Джинні.

2.3. Тематичний план

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Поведінка мікроекономічних суб'єктів»									
1 семестр									
1.1.	Мікроекономіка як наука	6	2	2	2	7	1	-	6
1.2.	Ринок та його механізми. Ринкова рівновага	6	2	2	2	10	1	1	8

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 9 з 15	

№ пор.	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.3.	Еластичність і пристосування ринку	8	2	2	4	10	1	1	8
1.4.	Теорія поведінки споживача (кардиналістська та ординалістська моделі)	12	2	2 2	6	8	1	1	6
1.5.	Фірма як мікроекономічний суб'єкт	8	2	2	4	8	1	1	6
1.6.	Теорія виробництва. Коротко- та довгострокова виробнича функція	8	2	2	4	7	1	-	6
1.7.	Теорія витрат виробництва	8	2	2	4	8	-	-	8
1.8.	Модульна контрольна робота № 1	4	2	-	2	-	-	-	-
	Усього за модулем № 1	60	16	16	28	58	6	4	48
Модуль № 2 «Аналіз ринкових структур»									
2.1.	Поведінка фірми в умовах досконалої конкуренції	6	2	2	2	11	-	1	10
2.2.	Аналіз поведінки чистої монополії	6	2	2	2	10	-	-	10
2.3.	Теорії ринків недосконалої конкуренції (монополістична конкуренція, олігополія)	14	2 2	2 2	6	12	-	-	12
2.4.	Ринки факторів виробництва	10	2	2 2	4	11	-	1	10
2.5.	Загальна економічна рівновага. Неспроможності ринку та держави.	12	2 2	2 2	4	10	-	-	10
2.6.	Виконання домашнього індивідуального завдання	8	-	-	8	-	-	-	-
2.7.	Модульна контрольна робота № 2	4	2		2	-	-	-	-
2.8.	Домашня (контрольна) робота (ЗФН)					8	-	-	8
	Усього за модулем № 2	60	16	16	28	62	-	2	60
	Усього за 1 семестр	120	32	32	56	120	6	6	108
	Усього за навчальною дисципліною	120	32	32	56	120	6	6	108

2.4. Домашнє завдання.

Домашнє завдання з дисципліни виконується у першому семестрі. Мета домашнього завдання: удосконалення теоретичних знань та практичних навичок під час вивчення матеріалу навчальних модулів. Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання кожного домашнього завдання – до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Завдання на домашню (контрольну) роботу (ЗФН).

Домашня (контрольна) робота (ЗФН) виконується у першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 10 з 15	

Виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до запропонованих викладачами кафедри тем.

Час, потрібний для виконання домашньої (контрольної) роботи (ЗФН) складає 8 годин самостійної роботи.

2.6. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Мікроекономіка» є активні та інтерактивні засоби комунікації викладача зі студентами, що забезпечують позитивну мотивацію навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються такі методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозковий штурм тощо).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Мікроекономіка» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулювання та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;
- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних занять, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 305 с.,

3.2.2. Мікроекономіка : навч. посіб. / С. В. Васильєв, Є. А. Кобець, О. О. Масляєва. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 310 с.

3.2.3. Задоя А.О., Задоя О.А. Мікроекономіка : навч. посіб. Дніпро : Університет ім. Альфреда Нобеля, 2021. 148с.

Допоміжна література

3.2.4. Мартин О.М. Мікроекономіка : теорія, тести, задачі. Частина I : навч. посіб. Львів: ЛДУ, 2021. 271с.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 11 з 15	

3.2.5. Мікроекономіка : методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету / За ред. С.М. Панчишина і П.І. Островерха. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 104с.

3.2.6. Дергалюк Б.В. ДЗ6 Економічна теорія [Електронний ресурс] : практикум : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійних програм «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» / Б. В. Дергалюк. КПП ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл). Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 68 с. Режим доступу:

<https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/1ebc2527-6a15-4143-80c5-f8e06e6d4665/content>

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку) [Електронний ресурс] / код доступу: <http://www.oecd.org>

3.3.2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]/ код доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.3.3. Мін. фін. України [Електронний ресурс] / код доступу: <https://minfin.com.ua/ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється у балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль № 1	
	1 семестр	
Виконання завдань на практичних заняттях	$4 \text{ б} \times 6 = 24$	$10 \text{ б} \times 1 = 10$
Виконання тестових завдань	$3 \text{ б} \times 2 = 6$	$10 \text{ б} \times 1 = 10$
Виконання та захист домашнього завдання	-	-
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи студент має набрати до	18	-
Виконання модульної контрольної роботи № 1	10	-
Усього за модулем № 1	40	20
Види навчальної роботи	Модуль № 2	
	1 семестр	
Виконання завдань на практичних заняттях	$3 \text{ б} \times 6 = 18$	$5 \text{ б} \times 2 = 10$
Виконання тестових завдань	$1 \text{ б} \times 2 = 2$	-
Виконання та захист домашнього завдання	10	-
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи ЗФН	-	30
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи студент має набрати до	18	-
Виконання модульної контрольної роботи № 2	10	-

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 12 з 15	

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль № 1	
	1 семестр	
Усього за модулем № 2	40	40
Усього за модулем №1, 2	80	60
Екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 1).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 2).

4.5. **Екзаменаційна рейтингова** оцінка складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та індивідуального навчального плану студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре /В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 13 з 15	

Додаток 1

Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

(рекомендовані значення)

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 14 з 15	

Додаток 2

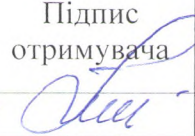
Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

	Робоча програма навчальної дисципліни «Мікроекономіка»	Шифр документа	КАІ РП 11.07-01-2026
		стор. 15 з 15	

(Ф 03.02–01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	ОВ02	10.02.26	Фігеруа Мекенге		

(Ф 03.02–02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02–04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02–03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02–32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				